SOCIETY OF WRITERS TO THE SIGNET

HIST.

RUN.

W:oo:9.

Scripsit hanc Historiam ut anonymus quondam Roderici filius, a quibusdam Gentilcomo. Vide Keyser. Thesaur. L. L. Septentr. Col 2. p 311. col. 1

Supposed to bee written by some
ancient Scald about the year 900

In this fragment are many neatness and
proofs of the Ancient manners of the Scandin
avians, their use of enchantments, magic
Runic characters &c the sacrifice of a
fallen horse and other rites of Paganism

Vide de hoc Hialmaro, ejusq; Historia mallet Northern: antiq: Vol: 2. p. 245. & seq: Anglicè version. Edita est etiam in Centur: Cant: Dan: Priori. No: 20. a Andr: Vellejo anno 1695. Gesta norum: Hist: Septentr: vulgò Nordiska Kampedater. 1337. vi: detur Scripta circiter ann: A. 900. In hoc Poemate dicitur Hialmar occisum a Grymer in prælio, quod in hoc Runico fragmento non apparet.

HISTORIA
HIALMARI
REGIS BIARMLANDIÆ
Atque
THULEMARKIÆ,

Ex Fragmento Runici MS.ti
literis recentioribus
descripta,

Cum gemina versione
JOHANNIS PERINGSKIOLDI.

MS.ti
Runici
Folium
I.

MS.ti
Runici
Folium
II.
Fragm.

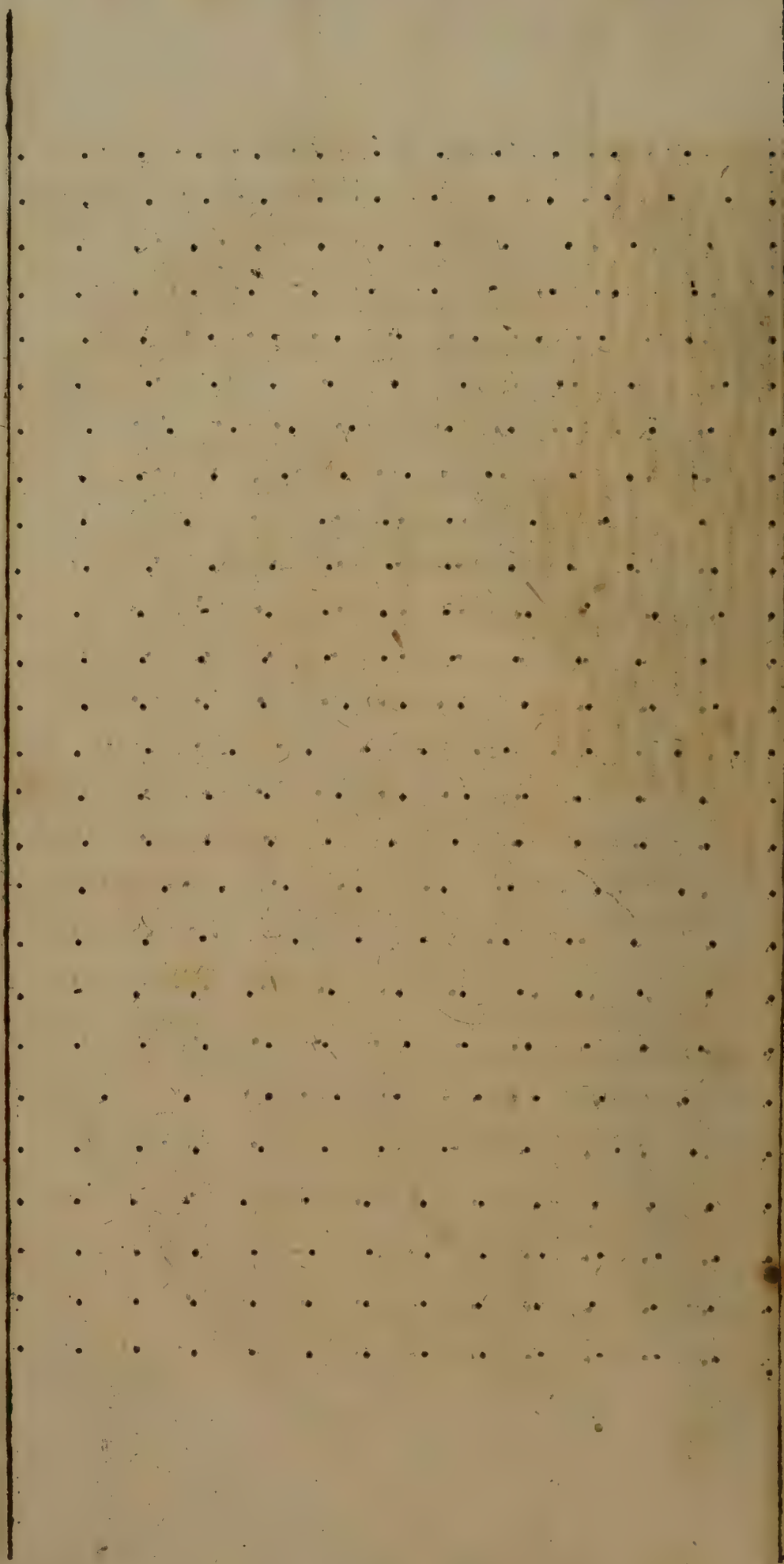

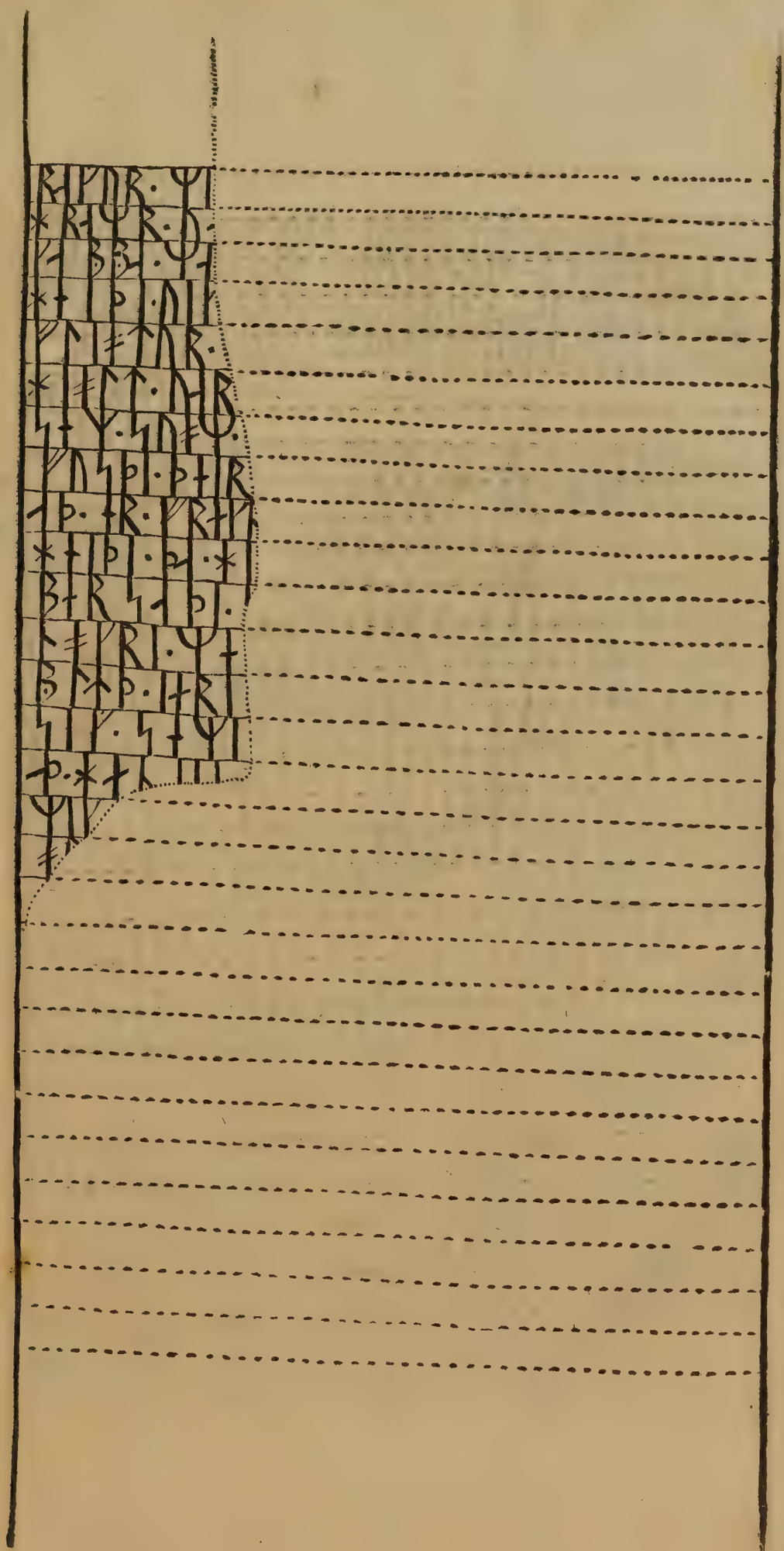

MS.ti
Runici
Folium
III.

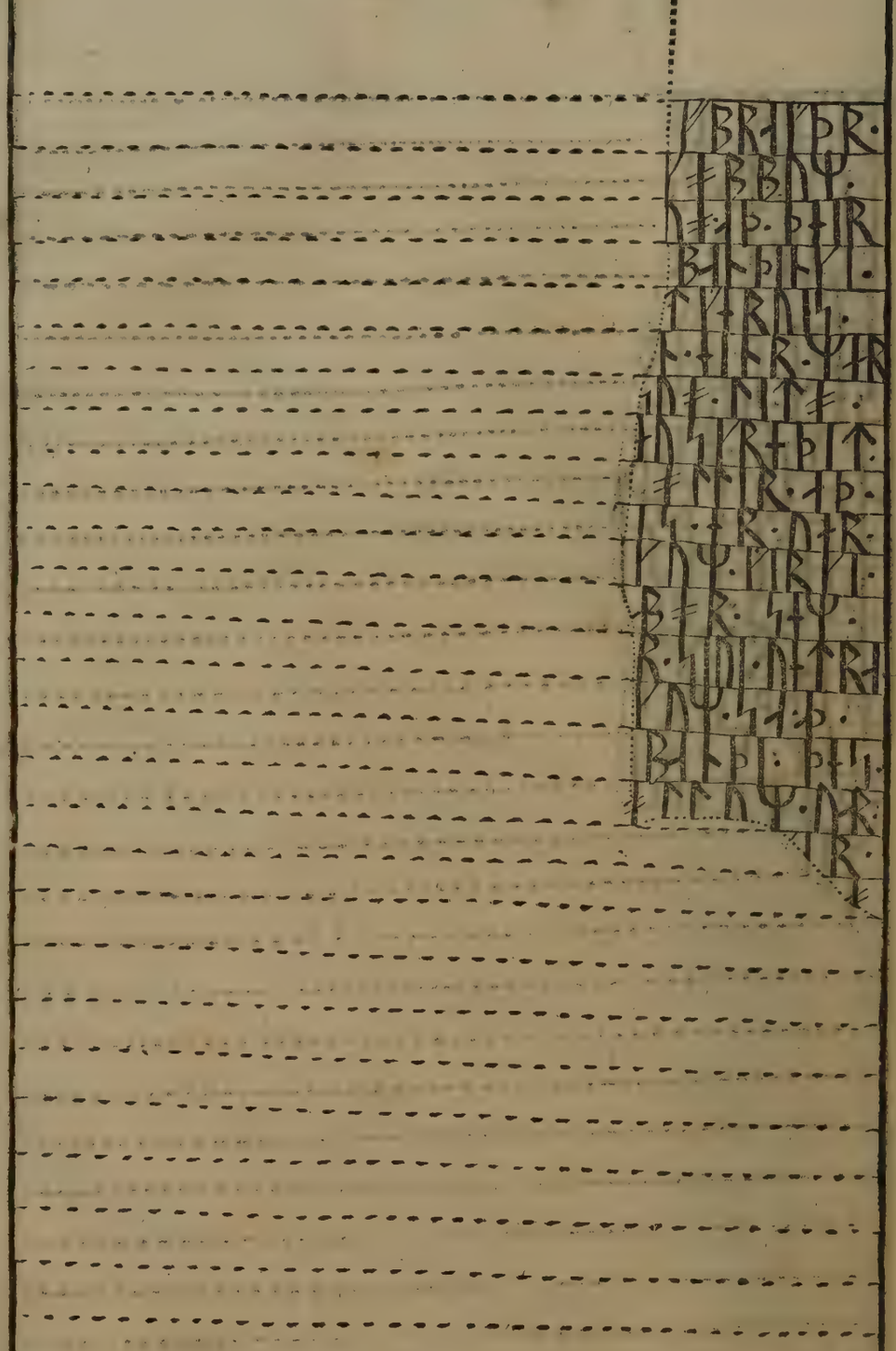

MS.ti
Runici
Folium
IV.

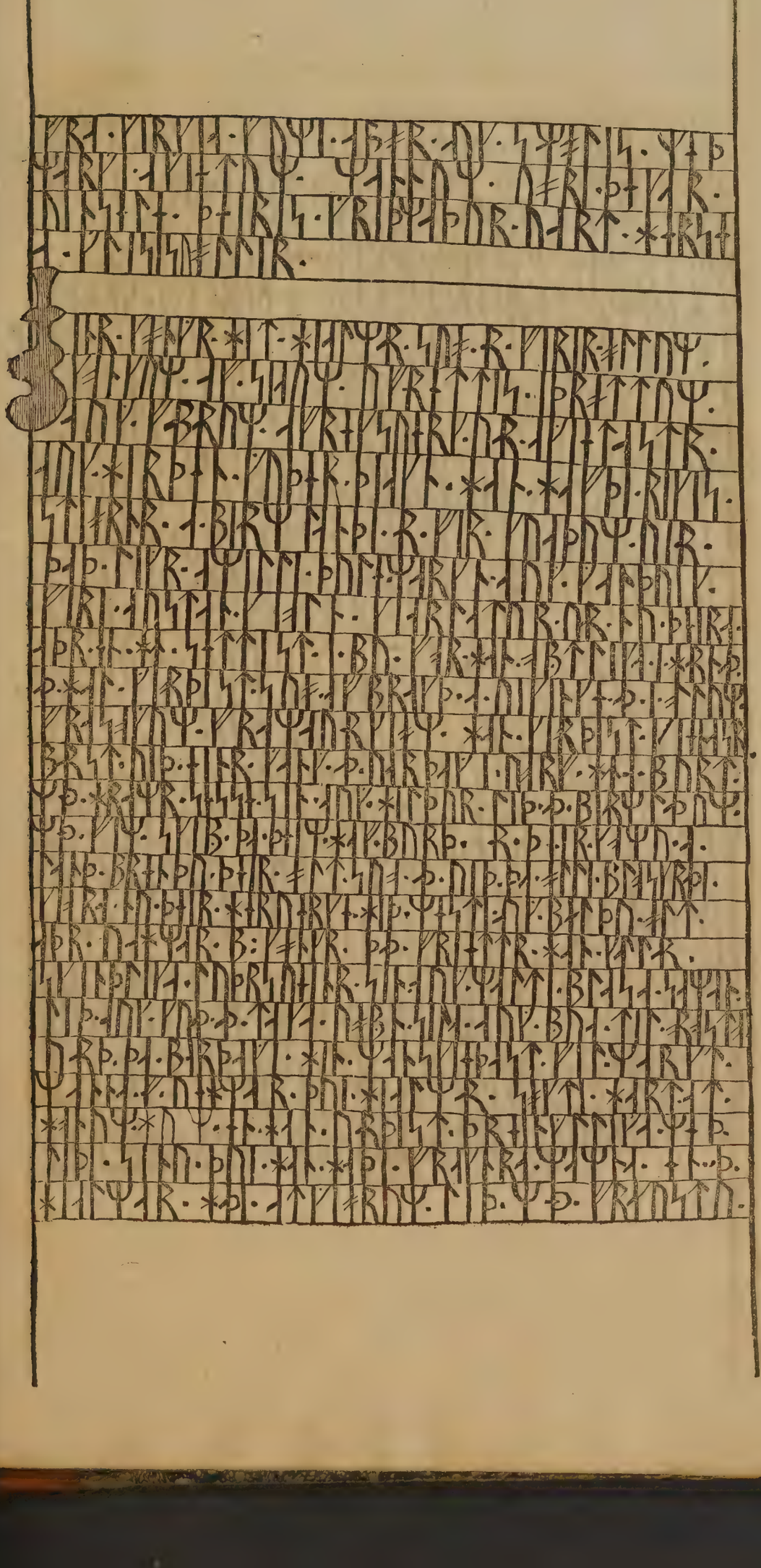

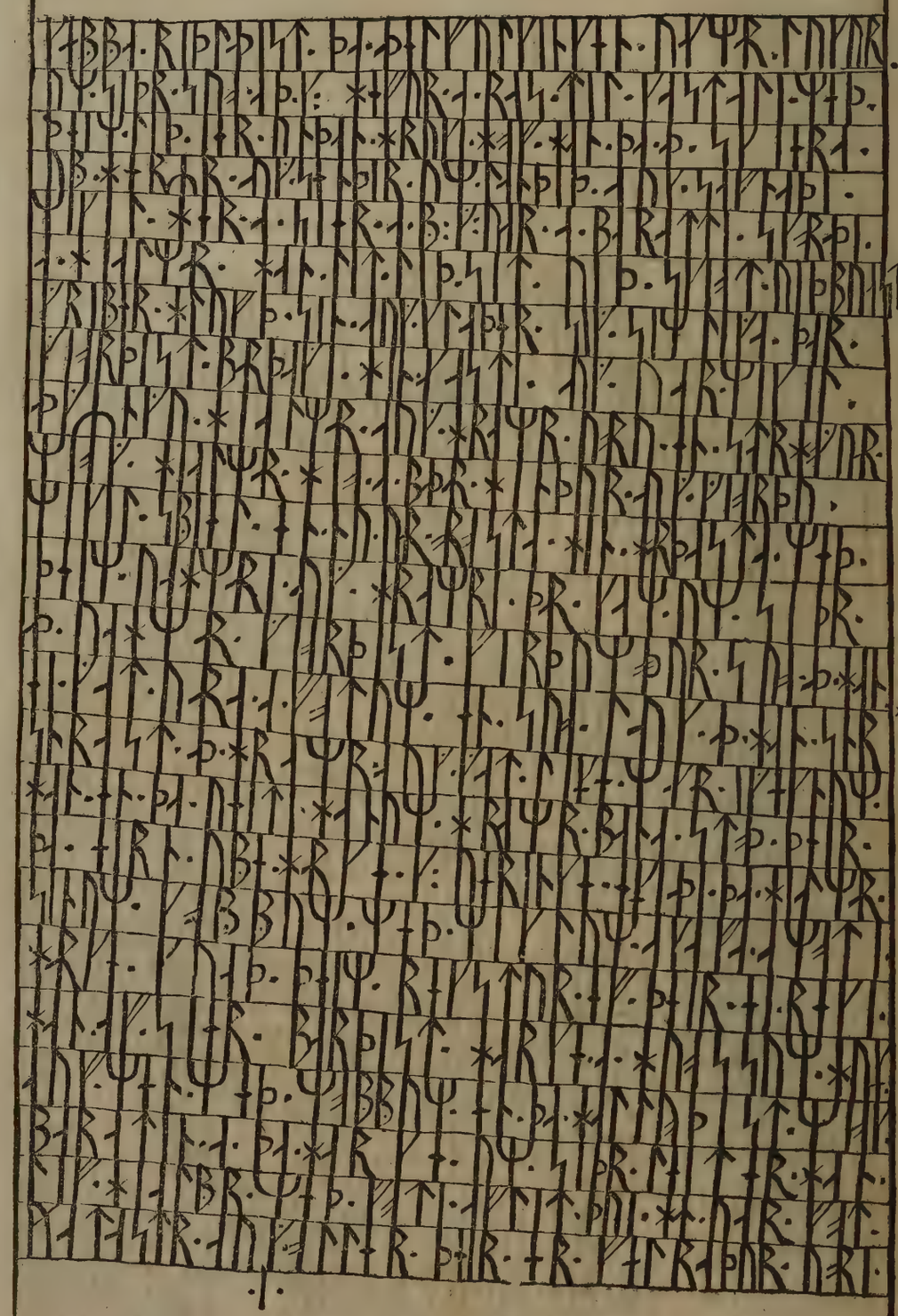

MS.ti
Runici
Folium
V.

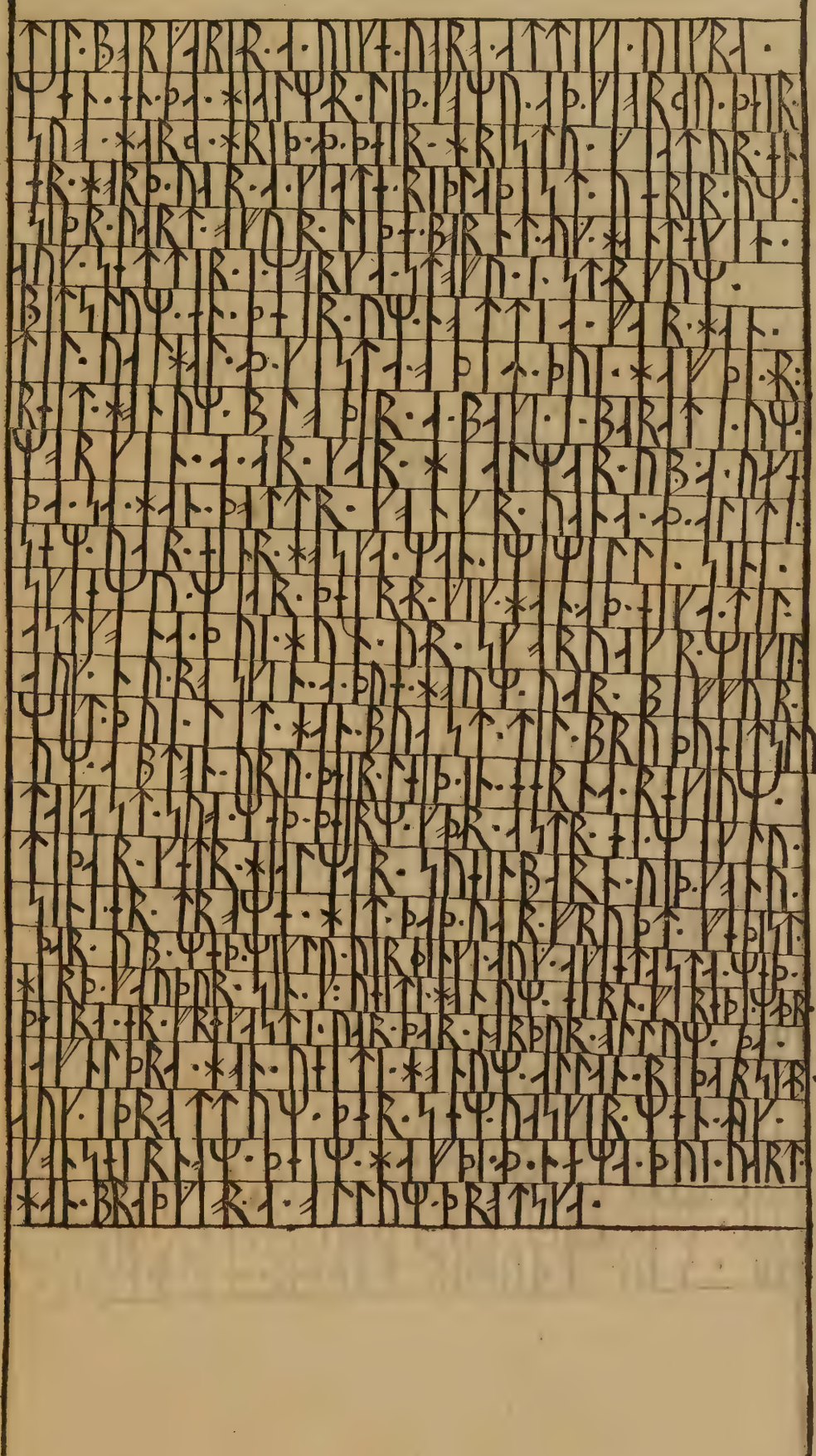

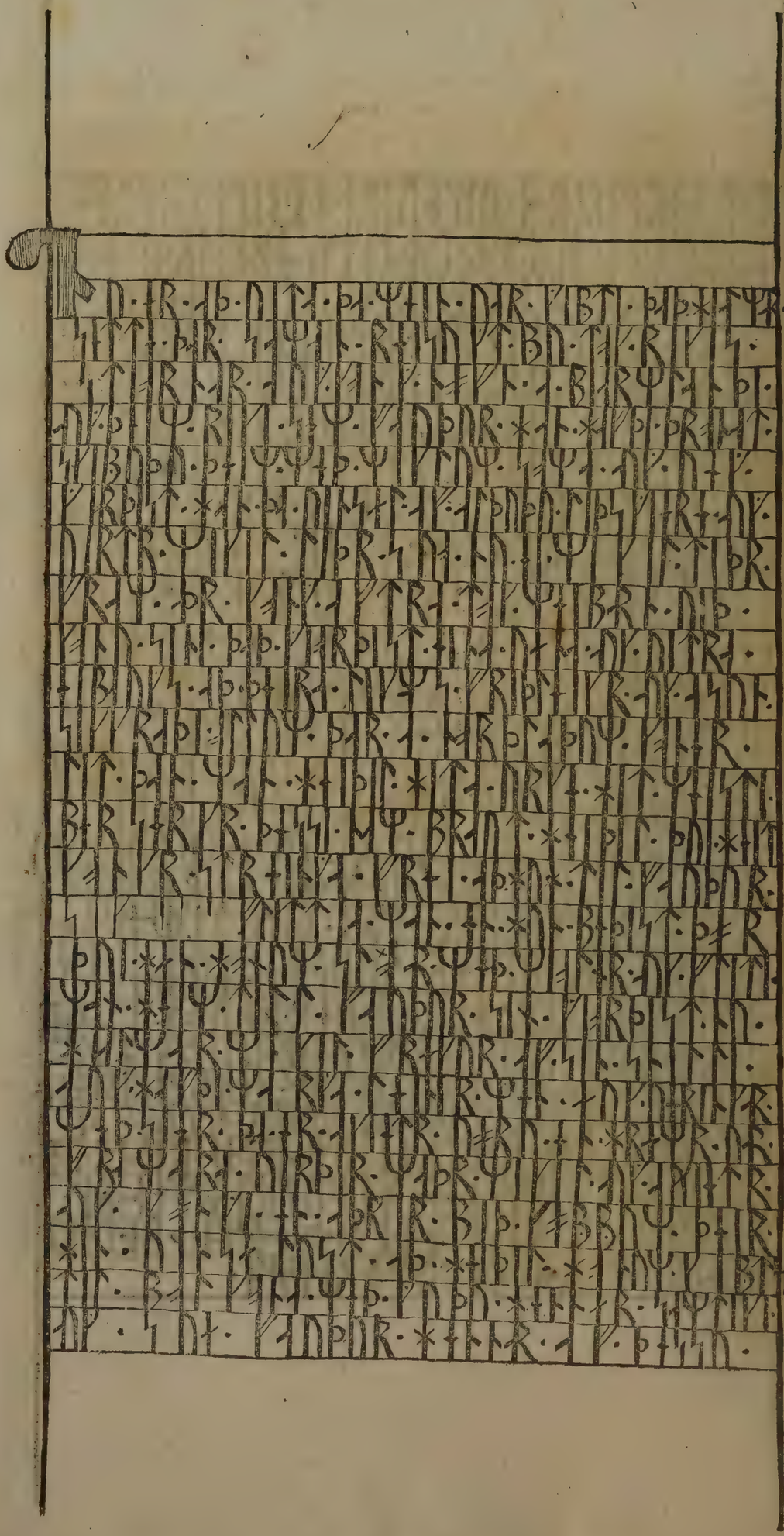

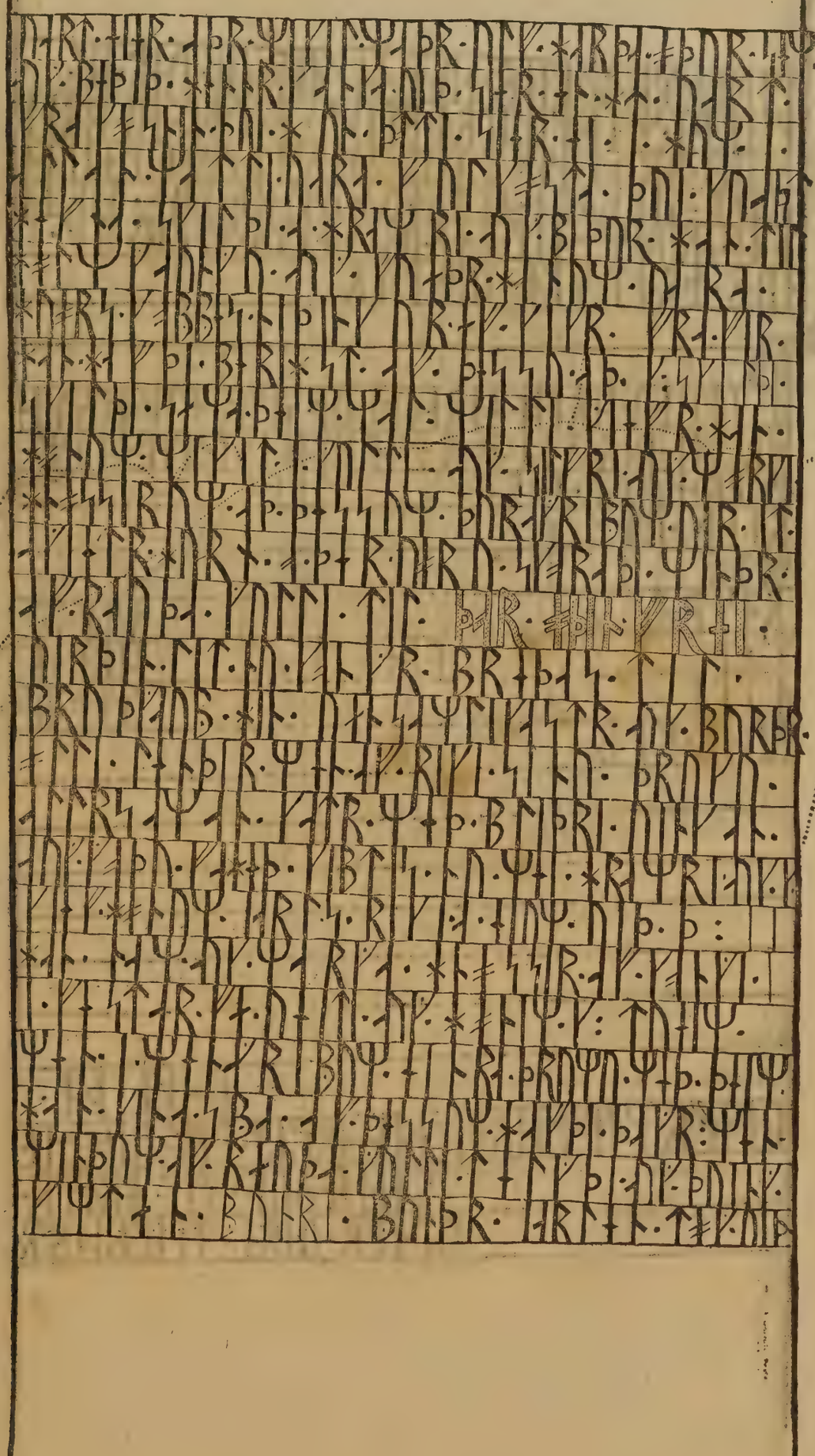

MS.ti Runici Folium VI.

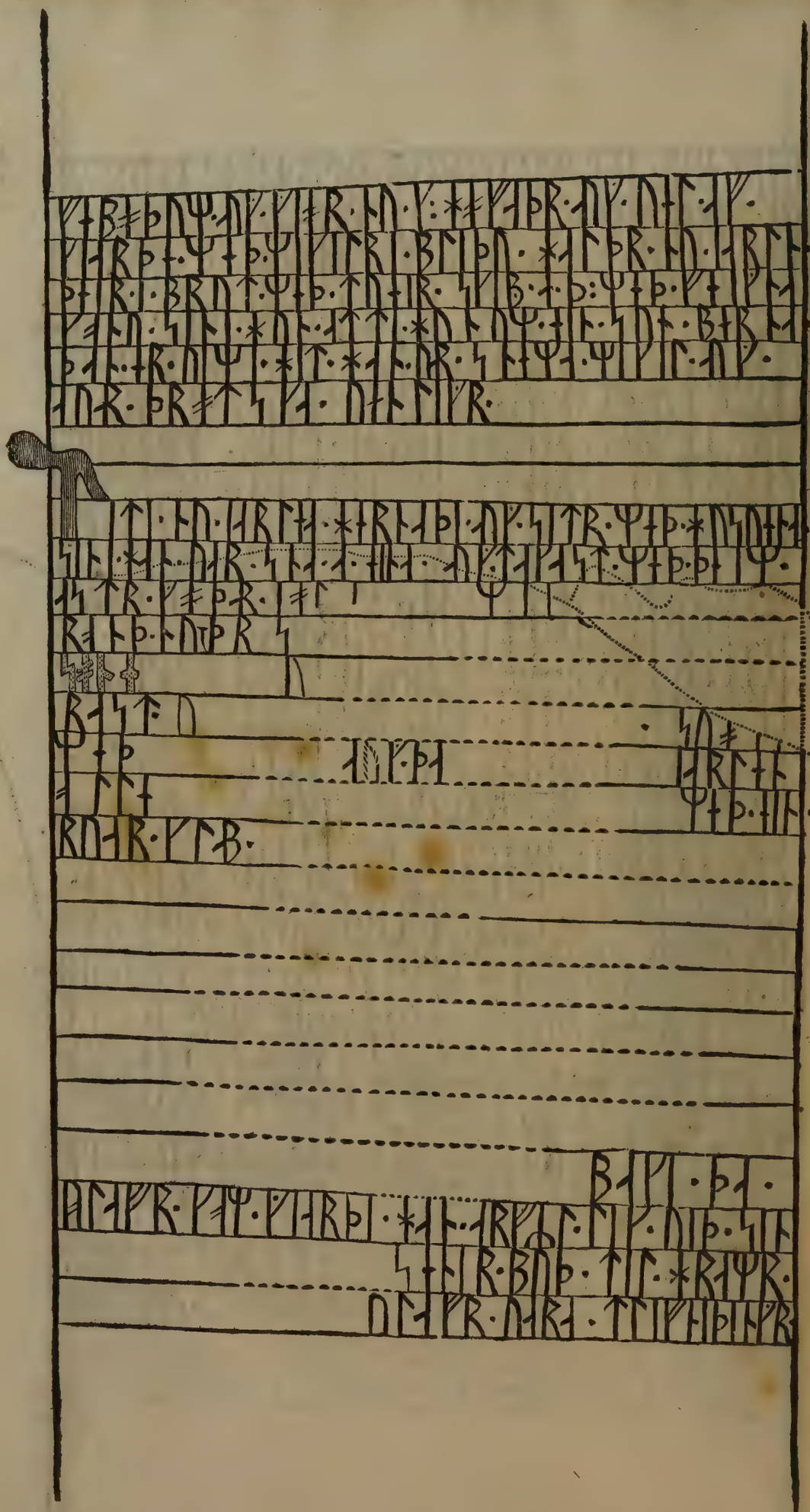

MS.ti
Runici
Folium
VII.

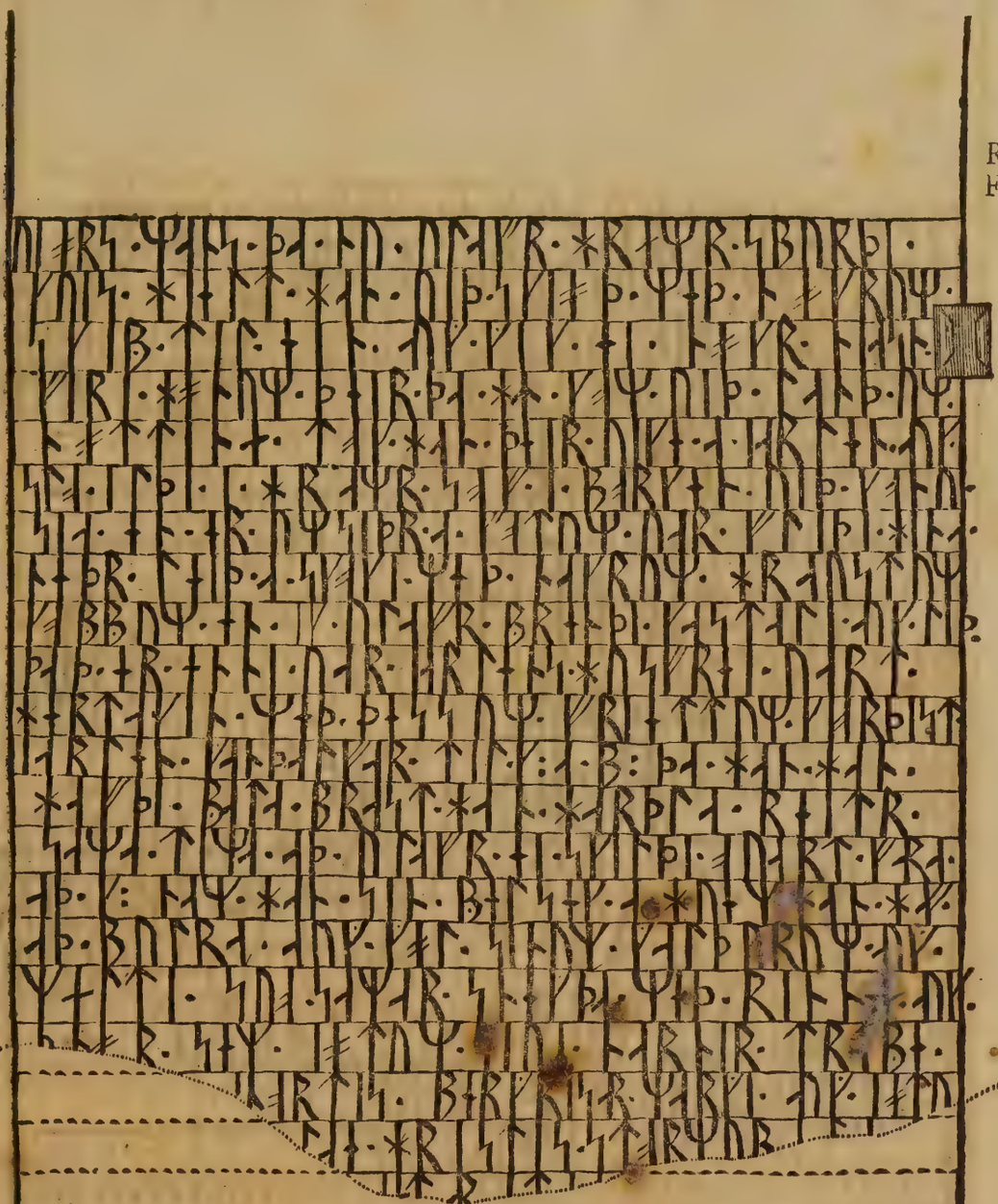

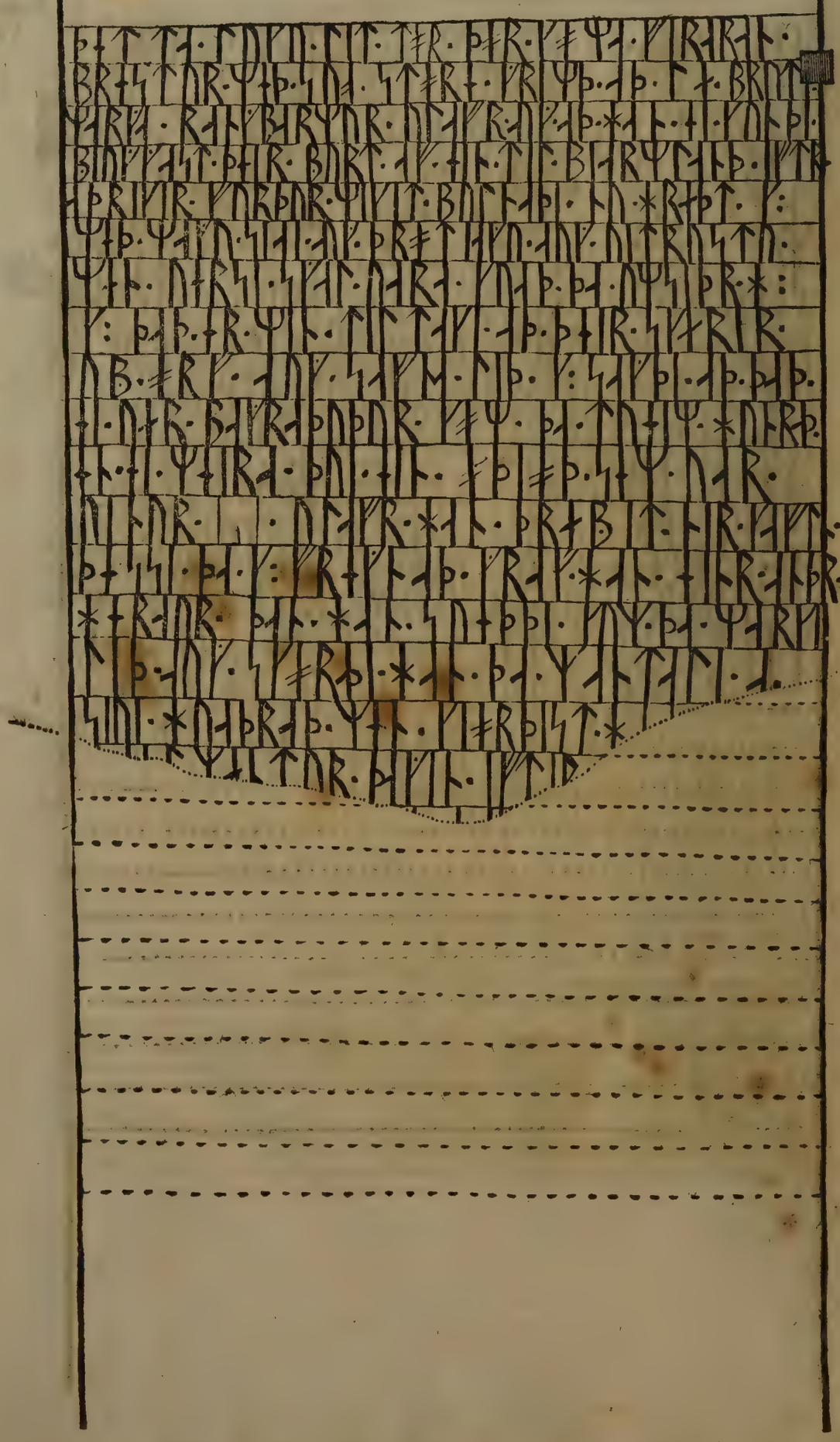

MS.ti
Runici
Folium
VIII.

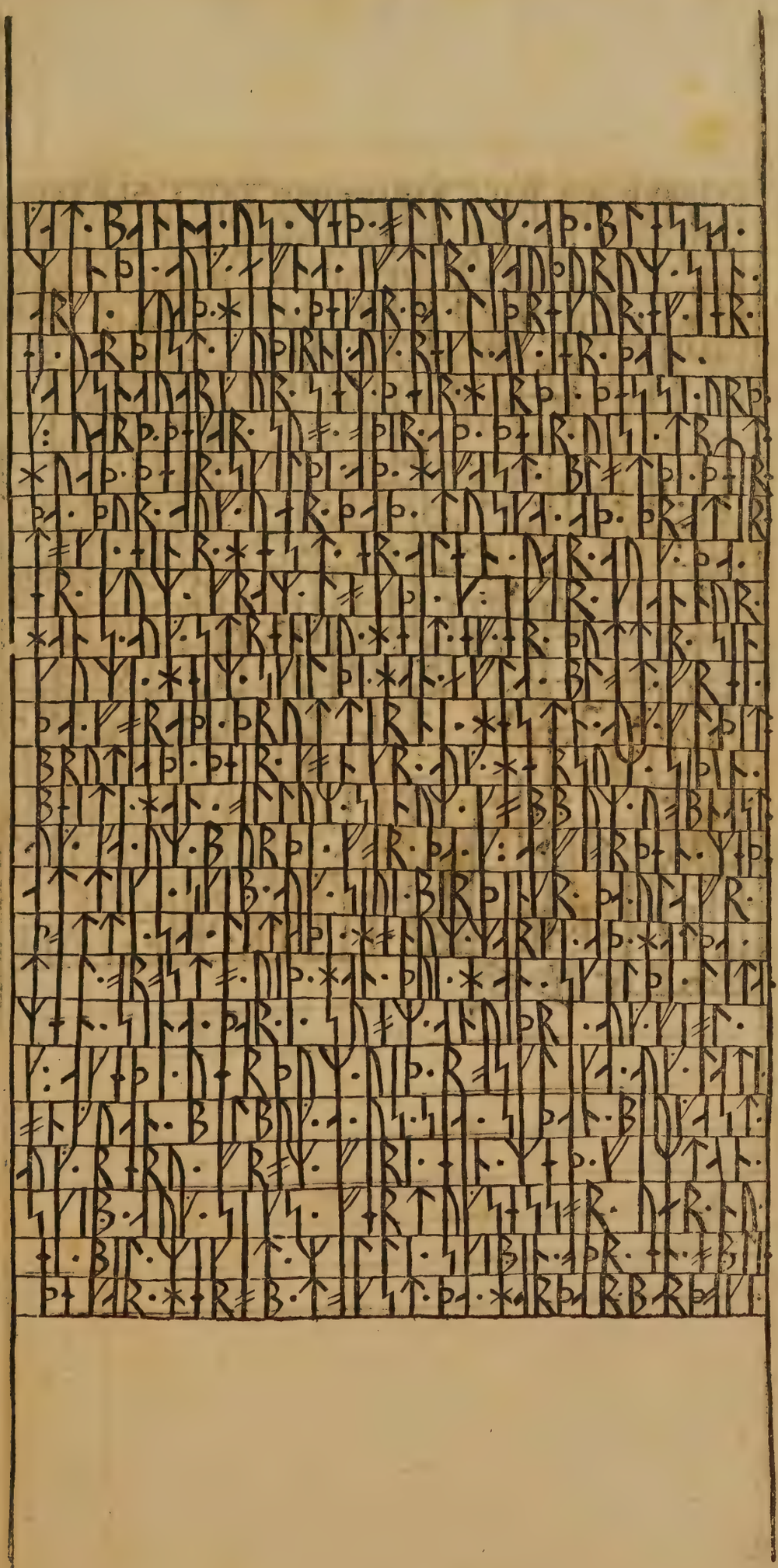

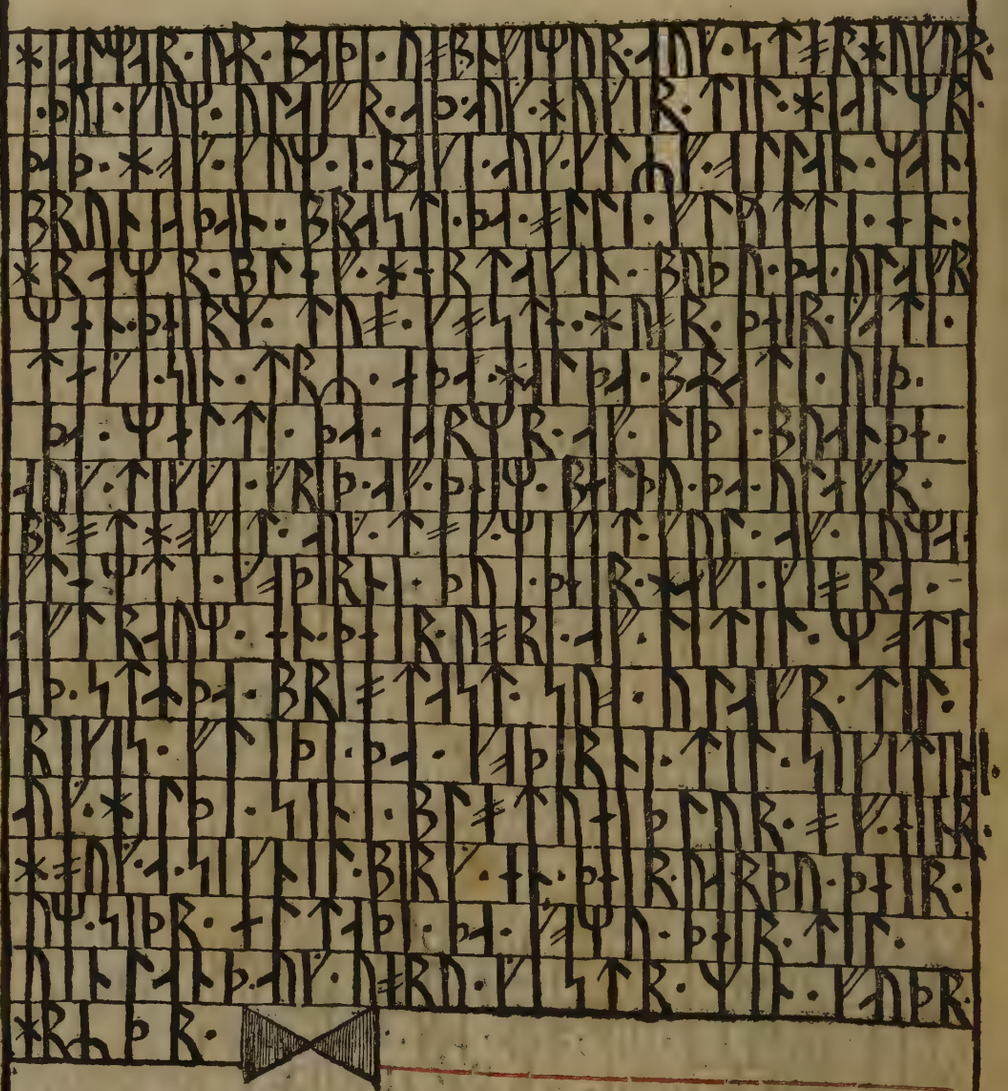

MS ti
Folii III.
pag. 1.

rakur mi . . . . . .
Hramr va . . . . . .
kappa ma . . . . . .
Heidi vik . . . . . .
fliotur m . . . . . .
hiolt var . . . . . .
fem fvom . . . . . .
fufdi their . . . . . .
ath er frekn . . . . . .
Heidi tha hi . . . . . .
berfadi . . . . . .
nokri me . . . . . .
bland iæri . . . . . .
fig femi . . . . . .
ath han ein . . . . . .
mik . . . . . .
ol . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

— afbragdr

drifwer många til flychten	multi in fugam conjecti
Ramer war	Hramurus erat inter omnes
bland alla kämpar mast	pugiles fortiſſimus,
Heide wiker	Heido retroceſſit
flychtige m	fugam intendit
hölt / war	ſubſtitit
ſom ſam	qui natabat
the haſtade	properabant
at the ſom ſtarkare	ut qui validiores
Heide; thå hölt	Heido, tum
efterjagade	inſequebatur
några mån/	aliquot viros
blandning giordes	mixtio facta
ſig anſtod	ſibi conveniens
at han enſ	ut ille ſolus
mycke	magn
al	omn
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –
–	– –

Fol. III.
pag. 2.

afbragdr
koppum/
vo ath their
bandingi
tgervis
n einr mar
ſvo lito
auſkredit
ollir ath
is er var
kum Girki
Abor ſem
r ſiui vetra
kum ſa ath
bandi theß
ollum var
gir
o

Fra

. . . . . öfwermottan bra . . . . . præſtantiſſimus,
. . . . . kämpar . . . . . heroes,
. . . . . ſå at the . . . . . ita ut illi
. . . . . bunden . . . . vinculis conſtrictus,
. . . . . ſnåller man/ . . . . . induſtrius vir
. . . . . men en mö . . . . . At virgo quædam
. . . . . ſåledes öfwergofwo . . . . . ita reliquerant
. . . . . reſefärdigt/ . . . . . itineri expeditum
. . . . . alle/ at . . . . . omnes, ut
. . . . . ſom war . . . . . qui erat
. . . . . kom Greken . . . . . venit Græcus,
. . . . . Habor ſom . . . . . Abaris qui
. . . . . r ſiu wintrar/ . . . . . ſeptem hyemes,
. . . . . kåm ſå/ at . . . . . factum tandem, ut
. . . . . förbund/ hwilket . . . . . vinculum, quod
. . . . . för alla war . . . . . omnibus erat
. . . . . kår . . . . . deſiderab
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Fra Girkia kumi Abor auk Samolis / meth margi agietum mannum / vori thegar vinsele / – theiris gridmathur vart Herse a Glisisvollir.

Jnr Kongr hit Hialmar svo er firir ollum Kongum af siaum uferettis ithrottum aug fabarum afreksverk var agietastr auk hirden guder thiagn. Han hafdi rikis stiornr a Biarmlanthi / er fir kuadum vier / thath ligr amilli Thule markn aug Gandvik / firi austan kioln. Kiarlatur var nu theira adr en han settist i bu / for han optliga i hernad ath han giordist svo afbragd a vikinge / ath i ollum frasogum framaverkiom han giordist kienastr. Barst vith einr gang ath vardagi / vorf han i burt meth Hramr sesse sin / aug hildur lid ath Biarmlathum meth sim Skip / tha theim ghaf burd. Er their komu a lanth / brendu their olt / svo ath vith tha olli blosskrathi. Giora nu their herverke hith mesti aug baldu olt / adr Vaghmar B: Kongr thath friettr ; Han kallar skindlika ludrsveinr sin aug malti blasa saman lid / auk kvath ath taka vopn sina / aug bua til orosto ; varth tha barthagi hin manskiedast / fil margt manna af Vaghmar / thvi Hialmar sokti hart at honum / en han varthist threinglliga meth lidi sinu / thvi han hadi fraknra mamna ; en ath Hialmar hadi atgiorum lid meth frakustu

kappa /

Från Grecien komo Habor och Samolis med många förnäma män/ hwilka strax blefwo mycket ålskade; Theras fölliachtige tiänare wart Herse på Glesiswall.

Ex Græcia advenerunt Abaris & Samolis, cum pluribus eximiis viris, qui mox grati acceptique sunt. Ac horum quidem assiduus famulus, factus est Hersius Glysisvallensis.

EN Konung het Hialmar/ som fram för alla andra Konungar/ förmedelst sine öfwermottan dygdiga skickeligheter och tappra bedrifter/ war then berömligaste/ och emot hof-folket en god höfdinge. Han regerade uti Biarmland/ som wij tilförene sade/ thet ligger emellan Thulemarken och Gandwik/ östan för fiäll-ryggen. Kiärr och wikar ägde the förr än han satte sig i bo; han for ofta i härnad/ at han blef så namnkunnig af siötågen/ at i alla Historier om manliga bedrifter/ war han denn kunnbareste. Thet hände sig en gång om wårdagen/ at han drog bort med sin stallbroder Hramer/ seglandes med sit krigzfolck på fem skepp til Biarmland/ då the hade god wind. När the kommo til landz/ brände the allt/ så at alla ther wid förskräcktes. The giöra nu ett stort rof och brände allt/ innan Wagmar Biarmelandz Konungen thet förnam. Han kallar skyndeligen sina luderswenner/ och befallte them blåsa tilsamman krigzfolket/ och sade at the skulle taga sina wapn/ och gå til stridz; Ther blef thå ett häftigt slag/ och föll mycket af Wagmars folk/ ty Hialmar gick hårdt på honom/ men han wärde sig manneligen med sit krigzfolk/ ty han hade starckare manskap; Men efter Hialmar hade hurtigt folck med styfwa och modiga Kämpar/

INclutus ea tempestate erat Hialmarus rex, qui ante reges quoscunque alios propter egregiam indolem virtutesque heroicas eminebat, optimusque aulicis suis Præfectus erat. Ipse Biarmlandiæ imperium adeptus fuerat, sicut in superioribus diximus; quod regnum situm est inter Thulemarkiam atque Gandvikiam, ultra orientale latus jugi montium. Nimirum paludosa initio cum suis incolebat loca, antequam sedes fixas sibi eligeret. Cæterum crebro in piraticas expeditiones profectus, nominis sui gloriam in tantum auxit, ut in omnibus annalibus, quibus rerum gestarum memoriæ describebantur, laudari meruerit. Forte is vernali quodam tempore, comitante sodali Hramuro, iter ingressus, versus Biarmlandiam cursum direxit cum classe navium quinq, quæ ferentibus à puppi ventis, celeriter pervecta est. Facta mox excensione, omnia flammis devastabant, adeo ut multum consternarentur civium animi. Hic prædæ actæ magnæ, occupataque loca plurima, antequam Wagmarus Biarmlandensium rex talium quidquam rescisceret. Ille allato sibi nuncio, tubicines ad tubarum sonum milites convocare jussit, ac perarmatos ad prælium prodire. Tum vero atrox incruduit pugna, cæsiq sunt plurimi à partibus Wagmari, impetum strenue faciente Hialmaro. Interim fortiter vim propulsare conabatur Wagmarus, egregia suorum fortitudine confisus. Verum selectissima militum cohorte instructo Hialmaro,

Folii IV.
pag. 2.

Käppa/ ridladist tha athelfulkingen Vagmar/ lukur um sithr svo / ath K: hesur a ras til kastali meth theim lid ier undan hruki ; hof han tha ath skiera up herör / aug sendir um lanthith / aug safnadi mikil her a sier a B: K. var a baratti / skoradi a Hialmar / han lit lid sit vith skiot vithbuast/ griper hlusd sin aug klader sig simliga / thar giordist barthagi hin akasti auk var mikil athgöngu. Hialmar auk Hramr voru en satrhogver miog/ Hialmar hio a bathar hinthur aug giordu mikil spiel / en nu var orosta hin hardasta meth theim Vaghmari aug Hramri/ thar kam um sithr/ ath Vagmar giordist firdumodur / svo ath han ei gath vara a fotum; en svo lauk ath han snerr snarast ath Hramr / aug gat ligge maker igegnum han / en tha veiti hanum Hramr bana ; Stod their tha eirn upe Harke K: veringe / eggiadi tha Hialmar sinum koppum meth miklum akafa amoti Harke / kvad theim rekstur ef their ei reki han af sier ; barthist Harke a hvossum hugg auk men meth moppum / en tha halludist miok baratin a tha Harke ; um sithr leiter han lif / hialpr meth foti aflit / thvi han var fot vatastr / aug oller their er felradur vori

til

Kämpar / gick thå then främre Slachtordningen tilbakas för Vagmar; och lychtas omsider så/ at Konungen begaf sig på flychten til Borgen med thet folck som undan slapp; begynte han thå at skiåra up hår-budzkaflar / och sänder them om landet / sammandes en stor krigzhår til sig på Biarmeland. Konungen war hågad til stridz och mante uth Hialmar; han lät sit folck hastigt wåpna sigh/ griper til sin Skiöld och rustar sig wäl; Ther blef en håftig strid och stort påträngiande. Hialmar och Hramer fächtade frist; Hialmar högg medh både händerna och giorde stort nederlag / men i medler tijd sloges Wagmar och Hramer mycket håftigt; kom doch omsider ther til/ at Wagmar blef så trötter / at han ey orckade stå på fötterne; men så lychtades/ at han lopp hastigt emot Hramer/ och wille sticka swärdet igenom honom/ men i det samma gaf Hramer honom sit banasår. Stod ther ännu en uppe Harke Konungens wäringzman/ äggiade thå Hialmar sina kämpar medh största ifrighet emot honom/ säyandes them wara wrak/ om the ey slogo honom uthaf sig. Harke uthstod många hwassa hugg medh sina männ. Men då så wek striden mycket för Harke/ omsider söker han frija sitt lijf / tagandes til fötters äth Borgen / ty han war mycket fotwig / och alla som woro rädde medh honom.

I be-

laxati sunt ordines Vagmari, rege tandem ipso ad propugnaculum sese recipere coacto, cum reliquis, qui fuga evadere poterant. Igitur feciali tessera protinus per provincias emissa, ingentem exercitum in Biarmiam convocavit. Et vero rex pugnæ avidus, Hialmarum ad certamen provocavit, qui jussis militibus confestim arma capessere, acceptoq; clypeo suo ad bellum se accinxit. Tunc cruenta pugna, vehementi impetu commissa fuit; Hialmaro atq; Hramuro ferocius irruentibus. Hialmarus ambabus manibus ictus feriendo, multam stragem edidit, acrius interim oborto certamine inter Vagmarum atque Hramurum, donec viribus tandem destitutus Vagmarus, pedibus consistere nequiret: itaq; subito impetu contra Hramurum prosiliens, gladio ipsum confodere tentabat, simulque tum lethali vulnere â Hramuro percussus est. Perstabat vero adhuc dum regiorum satellitum unus Harko nomine. Igitur contra hunc pugiles suos multa vehementia incitavit Hialmarus, eos imbelles ac ignavos merito vocandos esse dicens, nisi hominem propellere audeant. Harko vero acrius gladio armisque contra irruentes se tuebatur; cum ingruente tandem pugnæ violentia, fuga salutem sibi quærere coactus est, pedum imprimis velocitate adjutus, qua plurimum pollebat, intra propugnaculum se recepturus, exemplum ejus imitantibus etiam aliis, qui necem evitare cupiebant.

Aderant

Folii V.
pag. 1.

til borgarinar. A vige voro attiki vigra men/ en tha Hialmar lid komu ath/ giordhu their svo hardh hrid/ ath their hristu giatur/ en er hord var a kiate/ ridladist verir; um sithr vart ofur lide bornt aug hantekian/ auk settir i morka stofu i starkum pitslum/ en their um nottina/ for han til Valhal ath gista Odian/ thvi hafdi Hr: reit honum blodir a baki i barati. um morgin a ar gar Hialmar up a vige/ tha sa han thottr Konkr vana ath aliti/ sem var einr hoska man imimilli sini skiemu miar; theirar gik Han ath eiga til astkona/ thvi hun var skorungr mikil/ aug nu roskin/ a thve houm var biffur mikl/ thvi lit Han buast til brudveitslu/ um apton uru their leid in eerna rekium; takast svo meth theirm gothar astr; ei miklu tidar getr Hialmar sveinbarn vith konu sini/ er Troma hit/ thath var frudht/ fedist thar up meth miklu virdinki aug agietasta meth hird faudur sin. K: veiti honum eirn siredi mathr/ theira er fregasti var thar northur ollum tha iafnaldra; han veiti honum allan ridarskab auk ithrottum ther/ sem vaskir men auk konseirnom theim hafdi ath náma/ thvi vart Han bradgior a ollum throtska.

Nu

I befästningen woro ottatie wiga och hurtige män; men tå Hialmars krigzfolck komo tijt / foro the så hårdt fram / at the slogo sönder alla bommar / men då portarne woro å gafle / skingrades wåringzmännerna : Omsider wart Öfwersten fast tagen och satter i fängelse uthi starcka Boyor. Men om samma natten for han til Walhall at gästa Oden / (thet är / han afgeck genom döden /) ty Hramer hade huggit honom ett Bana-sår bak på ryggen i striden. Om morgonen bittida går Hialmar up i Borgen / ther såg han Kungz-dottren som war en mycket deyelig och wacker Mö / ibland sina frustugu pigor : Denna wille han taga sig til hustru för hennes skönhet skull / och efter hon allareda war manwuxen / war hon honom til stort behag / ty lät han nu laga til Bröllop / och om aftonen blefwo the ledde til ena sång ; lefwa the nu så kårligen thop / och led ey mycken tid fram / för än Hialmar fick ett Piltebarn med sin Drotning / som het Throme / thet war mycket wackert / och föddes ther up med mycken wyrdnat och på thet härligaste ibland sin faders hof-folck. Konungen gaf honom en föreståndare / som war then namnkunnigste ibland alla ther i Nordlanden på then tiden ; Han underwiste honom all then ridderskap och dygder / som raska män och Konungz-sonom anstod den tiden at lära. Ty wart han på en kort tid fullmogen och tiltagsen i alla stycken.

Ny

Aderant intra propugnaculum octoginta viri robustissimi ; Ingruentibus autem Hialmari militibus, tanta illi vehementia impellebant , ut porticus dejicerentur omnes , adapertisque portis , procul dissiparentur satellites. Tandem tribunus militum captus in vincula carceremque conjectus est. Qui post tormentorum cruciatus, nocte proxima Valhalliam ad Odinum migravit , accepto in prælio lethali vulnere, quod à tergo ei inflixerat Hramurus. Matutino tempore intra propugnaculum progressus Hialmarus , regis filiam eximiæ pulcritudinis fœminam , inter puellarum greges adsidentem conspexit : Hanc ipse conjugio sibi jungi petiit , quod formæ inprimis venustate commendabilis , anniſque jam maturior , mire ipsi placebat. Itaque confestim pro nuptiarum solennitate apparatis omnibus , circa vesperam in thorum conjugalem deducti sunt ambo. Ita vero inposterum illorum crevit amor , cum interjecto tempore, prolem masculam ex conjuge sua suscepit Hialmarus. Impositum est puero Thromonis nomen , qui cum eximiæ essēt formæ , multa sollicitaque cura in aula regia paterna educabatur. Hunc suum filium magistro informandum tradidit rex , qui omnium inter boreales præstantissimus eo tempore habebatur. Is regium puerum omnibus heroicis virtutibus atq; exercitiis imbuebat , quæ ingenuum atque regali fastigio editum adolescentem nosse fas erat. Unde etiam his suffultus præsidiis magna indies incrementa fecit.

Folii V.
pag. 2.

Nu er ath vita tha Mein var gipti/ thath Hialmar sette thar saman reisugt bu / tok rikis stiornar aug Kong nofn a Biarmlanthi aug theim Riki sem faudur han hafdi thronat / skipudu theim meth miklum soma aug veg; giordist han tha vinsåhl af althudu lidsgiere aug virtr mikil. Lidr svo nu ei mikil tidr fram / adr Kong aftra tok meibarn vith konu sini / thath giordist eina våna aug vitra eibaugs / ath theira likams fridleikr auk asun sikkradi ollum thar a nordlathum; Koner lit than man Heidil hita. Urke hit meisti Berserkr / thessi nam braut Heidil / thvi heit Kongr streinga Frei ath hun til faudur sin matti flittia man / en hun bedist Thor thvi han honum sloar meth miolner / auk fliti man heim till faudur sin. Giordist nu Hialmar mikil frågur af sin smilli / aug hafdi marga Leinir men auk Veringar meth sier / tha er agietr voru; en Hramr var framara virdir mathr mikil aug agietr / aug Kongi en adrir bith koppum their hin vinsålust / ath Heidil honum giptis til bolkona / meth guthu hennår samtiki / aug sva faudur hennar. Af thessu

vart

Nu är til wetandes / då Möhn war honom gifwen / thet Hialmar satte sig ther bofast med henne / och tog Riket til sig / sampt Konungz-nampn på Biarmeland / och öfwer the Riken som hans Fader hade regerat / skipade them med mycken sämia och rättwiso : Blef han nu mycket afhållen af sina Undersåtare och mycket wyrdader. Lider så nu ey mycken tid fram / förrn Konungen åter igen fick et Pigebarn med sin Drotning / thet blef en mycket deyelig och förståndig Jungfru / at hennes kropps fägring och ansichte öfwergick allas ther i Nordlanden. Konungen lät kalla then Möö Heidil. En stor slagzkämpe som het Urke / han tog bort Heidil / ty giorde Konungen ett löfte åth Frey at hon skulle skaffa Möen hem til sin fader. Men hon bad Thor / ty slog han honom ihiäl med sin stridzhammar Miolner / och flytte Möhn hem til sin fader. Blef nu Hialmar mycket namnkunnig af sin wijshet / och hade många förnähma Herrar och Wäringzmän hos sig / som woro namnkunniga : Men Hramer war en förnämligare och hedersamare Man / och hos Konungen mehr än the andra kämpar afhållen / at Heidel blef honom giftader til hustro / med hennes och hennes faders goda samtycke. Af thetta wardt

Cæterum scire convenit, quod ducta in matrimonium regia puella, mox eximium palatium sibi exstrui curavit Hialmarus, susceptа etiam reginis cura omni, regium titulum per Biarmiam, provinciasque quas pridem tenuerat pater ejus, sibi vindicavit. His sane multa cum æquitate atque lenitate imperitavit ; quam etiam ob causam magno civium amore prosequutus, magnique habitus fuit. Et vero transacto tempore nonnullo, prolem fœminam enixa est regia conjux, quæ formæ venustate indolisque præstantia omnes in boreali tractu viventes longe superabat. Hanc pater Heidilam vocari voluit. Ipsam vero hanc puellam per vim rapiebat Urkius pugil robustissimus. Hanc ob causam votum Frejæ nuncupavit rex, ut ipsa lubens volens puellam patri rursus restituendam curaret. Ipsa igitur Thoronem oblecrando, id effecit, ut malleo ejus Miolnero percusso pugile, puella ad patrem suum reduceretur. Interim Hialmarus propter insignem sapientiam plurimum celebrabatur, alebatque apud se eximios quosque militiæ duces atq athletas, domi forisque inclutos. Ante illos tamen omnes dignitate auctoritateque præstantissimus habebatur Hramurus, præcipuo etiam in honore apud regem charus, adeo ut illi nuptum data sit Heidilis, assensum filiæ suæ una adprobante patre. Hanc ob causam

animo

Folii VI.
pag. 1.

vart einr adr mikil mathr Ulf harda odur / sem aug bedith hennr ganga vith sier / en han vart frakosnin / thvi hun thotti sier ei i hum i allan matti vara fulkosta / thvi kvadst hefna skildi a Hramri / aug bidur han til Holmgaungu / aug kvádr honum vera hvors koppes nidingur ef gingr fra fir han hafdi beriast. Af thessu ath K: skildi skildi sáma theim mal milli / giefr han honum mikit i gulli aug silfri auk morgi hnossirum. Ath thessum dura gripum var it agietr hurn / o ther voru skoradi mindr af rauda gulli / til Thor Othin Frei virdin. Lit nu Kongr bredas til brudkaup hin vánsamlikastr / auk burdr olli Lenthir men af Riki sinu; thruku allr saman katr meth blidri vingan aug gothu fahed; giptis nu mei Hramri / aug K: gief honum Jarls riki a eium vith Th: han nam auk marga hnossir af Kongi i fástar fá / veiti aug honim K: tveim men i menagripum / einra thrumu meth theim han kina spa. Af thessum hafdi thagr men mindum af rauda gulli telgdi / aug thuing simtán punri pundr. Jarlen tog vid

febo-

wardt en annan förnämer Man wid namn Ulf/ mycket ynder / som ock hade begärt henne sig til hustru/ men han blef förskuten/ ty hon tycke te sig ey wara i alla måtto lika god / ty sade han sig skola hemna thet å Hramer / och binder honom til enwiges kamp/ sägandes honom wara hwars mans niding / om han skulle afresa förr än han hade slagit ; Af thetta at Konungen skulle sämja them igen / gifwer han honom mycket gull och silfwer / och många kostelige saker / hwar ibland war ett wackert Horn / på hwilket worograne bilder af röda gullet/ til Thors / Odens och Freys heder och wyrdnat ; Låt nu Konungen laga til bröllop på thet kosteligaste / och binder alla sina förnäma Männ af sitt Rike ; Drucko the nu allesamman glade uthi god wänskap och med mycken frögd ; Och blef nu Mödn gifter med Hramer/ och Konungen gaf honom Jarls namn och Rike öfwer Öjarna wid Thulemarck / han fick och många ädla häfwor af Konungen til Morgongåfwa / gaf ock så Kongen honom twänne andre dyre ting / en Truña med hwilken han kunde spå/ på denne woro bilderna af röda gullet ingrafne / och war hon sämton pund tunger. Jarlen tog wid häfwor-

animo valde commotus est procerum alius , nomine Ulfo, qui regiæ puellæ antehac sibi sollicitaverat nuptias; sed repulsa rejectus, fastiditusque fuerat propter inæquales animi dotes ; cujus illatæ sibi injuriæ vindictam in Hramurum ulturus, ipsum ad singulare certamen provocavit. Qvin & conviciis æmulum lacessens, omnium vilissimum appellandum dicebat , si ante discessum suum certamen secum inire detrectarit. Proinde horum dissidio componendo satagebat rex, largitus Ulfoni auri argentique plurimum , simulque pretiosam supellectilem, ac inprimis cornu eximiæ raritatis , cui insculptæ erant imagines auro cælatæ, in honorem Thoronis , Odini atque Frejæ. Postea nuptiarum apparatum multa cum lautitie instrui curavit rex, vocatis ad solennitatem omnibus regni sui proceribus. Et vero multa compotatione genio libatum fuit, summa cum lætitia atque festivationibus , nuptumque collocata est regia puella, Hramuro , cui etiam Jarli dignitatem ac munus supra insulas Thulemarkiæ assignavit rex, cum insigni dote nuptiali , addito etiam munere gemino eoque præstantissimo , tympano videlicet , quo res futuras præsagire poterat. Huic imagines ex puro auro incrustatæ erant , pondere quindecim librarum. Jarlus acceptis

Folii VI.
pag. 2.

febothum / aug giör nu K: hofadr aug vel af giarde meth mikilri blidu. Haldr nu Jarln their i brut meth tveir Skip / a Th: meth feigna konu sini ; Hun atti hunum ein sun barna than er Vimi hit ; han var snema mikil aug avar throtska vänligr.

LJti nu Jarlen hernadi / aug sitr med Husvena sini / han var sna a eina / auk takast meth theim
astr godar / Ja . . . . . .
rond nu th r s . . . . . .
Sone . . . u . . . . . .
rast . . . . . svo . .
med . . . . . aug tha . . . . Jarlen
olle . . . . . meth ein
Ruar klab . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . baki / tha
Ulafr kom / giardi han arföl lik vid sin
. . . . . senir bud til Hramr
. . . . . Ulafr vara tlifnidingr
viors

häfworne och skildes wid Kongen wäl begåfwader med mycken wänlighet. Jarlen for nu med twå Skepp bort ifrån Biarmaland/ hållandes til Thulemarken med sin kåre Husfru. Hon födde honom en son/ som het Vime ; Han wart snarligen stor til wärten/ samt snäll och skickelig i alla stycken.

donariis, regi valedixit, actis pro munere ac beneficio gratiis amplissimis. Mox ex Biarmlandia discedens Jarlus cum duabus navibus, dilectam suam sponsam una in Thulemarkiam ducebat. Hæc filium postea enixa est, cui Vimi nomen impositum fuit. Is mature crevit, corporisq; robore ac venustate obfirmatus est.

Wände nu Jarlen igen at fara i härnad / och sitter med sin Husfru stilla/ han war stadigt på Ön/ och lefde de kärligen ihop.

Jarlen . . . . . .
rann nu . . . . . .
son . . . . . .
ra . . . . . så . .
med . . . och thå . . Jarlen
alle . . . . . med en
Rune klabb . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . af häste baken/ thå
Oläf kom/ giorde han arfölefter sin
hustrus lik/ ----- sänder bud til
Hramar ; Men han bad Oläf
wara hwars mans nidinger.

Då

JAm expeditionum militarium pertæsus Jarlus, domesticam vitam cum conjuge sua exegit. Commorabatur autem perpetuo in insula, in conjugali interim amore perseverantibus utrisq;.

Jarlus . . . . . .
. . . . . .
filium . . . . . .
. . . . . .
cum . . . & dum . . . Jarlus
omnes . . . . . cum
Runico tigno . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . ex equi dorso, cum
Olavus adveniret, exequias uxori
suæ faciebat, ----- nuncium misit ad Hramurum, qui Olavum hominum vilissimum fore dicebat.

Igitur

Folii VII.
pag. 1.

viors mans. Tha nu Ulafr Hramr spurthi kuis / hielt han vid skioth meth nokrum Skip til ein / aug gik ei nokr niasn firi honum their; tha han kom vid lanth um nottina / tok han their vige a Jarlen auk slo ildi i; Hramr sof i borgen vid konu sia / en er umsidr a fotum var / slithi h:na nethr leid a skogi meth nakrum hraustum Koppum; en Ulafr brendi Kastali auk lid thath er enni var; Jarlens husfrei vart hertakin. Med thessum friettum giordist Jarlen gandalfar til K: a B: tha han han hafdi bata / brast han hardla reitr sama tima; ad Ulafr ei skildi ovart fara ad K: / nam han sin belsek/a hvem han haf ath hulra / aug gol sinum galdurum / aug målti svo: Samar snegda meth rinno auk thnor sem Jotum siui / Narnir trape
. . . inortis Bergrisar margi / aug Jotu
. . . . lae / hristis stormur ili .
. . . . itar stin . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
.

Då nu Olåf sporde Hramers spotska tal / seglade han i hastighet med några Skepp til Ön så at ingen kunskap geck för honom. Då han om natten kom til landz / kringrände han Fästningen och tände eld uppå henne; Hramer sof i Borgen wid sin hustru / men då han omsider war upstånden / flydde han igenom en löngång til skogen med några raska Soldater. Men Olåf brände up Borgen och thet folck som ther inne war / föruthan Jarlens Hus-fru som Olåf bortröfwade. Med dessa tiender för Jarlen på sin förträllade Rune-kåpp öfwer til Konungen på Biarmaland; Då han honom thetta hade bebådat / wart han hisliga wreder på sama stunden; Men at Olåf ey skulle komma oförwarandes på Konungen / tog han sin Bälgsäck på hwilken han begynte bullra / och sång ther wid sina Trollwijsor / sägandes således: Sammanstötes med Thordön; ware twår som siu Jättar; Ödes-gudinnorne dräpe honom / många Bärgtroll uptage honom / och Jättarne sönderslage honom / riste honom stormen illa / . . / slite stenar hans farkost . .

Igitur Ulafus cognitis Hramuri opprobriis, magna festinatione cum navibus nonnullis ad insulam properavit, ut famam sui adventus anteverteret. Noctu autem ad terram delatus, aulam Jarli circumcingebat, injectisque flammis aduffit. Hramurus intra munimentum apud conjugem suam dormiebat, unde lecto mox exsurgens, perque occultum ostium elapsus, in sylvam aufugit, comitantibus ipsum eximiis quibusdam athletis. Cæterum Ulafus munimentum igne delevit, omnesque qui intro manserant homines, servata Jarli conjuge, quæ captiva abducta fuit. Hujus rei nuncium perlaturus Jarlus, supra baculum suum magicum Runicis characteribus incisum, ad regem in Biarmlandiam devectus est. Ac vero expofito negotio, ira valde excanduit rex eodem momento. Ne vero regem ex improviso adoriretur Ulafus, admoto sacculo suo, eundem quatere cœpit, carmen simul magicum obmurmurans, hac verborum formulâ: Duriter increpetur cum tonitru; stringant Cyclopia tela; Injiciant manum Parcæ; . . . acriter excipient monticolæ genii plurimi, atque Gigantes . . contundent; quatient procellæ . . . . disrumpent lapides navigium ejus,

Thetta luku lit Thor koma firaran
breſtur / meth ſvo ſtore grimd ath la bruti
marga rangbarmur Ulafr/ aug ath han ei kundi
biuggaſt their purt af ein til Biarmlanth / iftr
ath rikir furdur mikit bulnathi. Nu hradt K:
meth magu ſini aug Drotingu aug vitruſtu
men verſi ſkal vara. Kvath tha umſithr H:
K: thath er min tiltaki / ath their ſkårir
up orf aug ſafna lid / K: ſagdi ath thad
ei var bakradudur. Kom tha tveim humrath
en ei meira / thvi ein othiod ſem var
vinur meth Ulafr han thråpit nir kaſln.
Theſſi tha K. fregnad / graf han einr andr
heraur / than han ſveddi / kum tha margi
lid / aug ſkoradi han tha mantali a
ſiui hundrath men / giorthiſt han . . . .
fiolmåntur. Dagin iftir . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

gat

När thetta war lychtat / thå lät Thor komma hisligit wåder med så stor storm / at hafwet sönderslog många Skiepp för Oláf / och at han ey kunde fara bårt ifrån Öön til Biarmeland / efter wågarna drefwes så hårdt uthaf stormen. Nu så håller Konungen Råd / med sin Mág och Drotning och wijsaste mån / huru man nu skulle bära sig áth: Sade omsider Hramer til Konungen: Thet år mitt Råd / at j skåren up Budkaflar och samblen Folck; Konungen sade at thet ey war så elakt Råd / och kom då twåhundrade mån / men intet mehra; ty en elak Man / som war wånn med Oláf / han stack undan Kaflan. Detta thå Konungen förnam / skar han en annan Hårbudzkafla / then han swedde; Kom då mycket folck / och råknade man då siuhundrade månn / blef han således tåmeligen manstarcker. Dagen ther efter

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

wil

Hoc prolato carmine, vehementem tempestatem immisit Thoro, sævo mixtam turbine, ut ex navibus Ulafi plurimæ frangerentur, ipse quoq; ab insula in Biarmiam movere nequiret, propter fluctus ingenti tumore impellentes. At vero rex habito consilio cum genero suo, regina conjuge, sapientioribusque viris, quid facto opus esset deliberabat. Ubi tandem ad regem conversus Hramurus, hoc se consilii suggerere dixit, ut incisa tessera feciali, militem colligere conetur. Ad quæ vicissim rex; idipsum haud contemnendum sibi videri consilium. At vero ducenti haud amplius convenerunt milites; quippe astu nebulonis cujusdam, qui Ulafo amicus erat, detenta fuit alicubi locorum tessera. Hoc cum regi cognitum fuisset, aliam ipse apparavit tesseram, cui certa inussit signa. Tunc frequens hominum multitudo in unum congregata est, quorum inito numero reperti sunt septingenti viri. Hoc supplemento copias suas auxit. Die insequente

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

omni-

gat banna us meth ollum ath blessa minthi / aug åfna iftir faudurum sin arfi / kvath hin thegar tha lidrekur / ef ier ei vardist Gudirni aug rekn af ier than kaksnavargur ; sem their hirdi thessi urd K: vard thegar svo odir / ath their visi tröt hvath their skildi ath hafast ; blotdi their tha Thur / aug var thath tuska ad Drotir toki einn hest / er alen var / aug tha er kum fram / logdi K: isir kiannur hans / aug strengiu heit / ef er thuttir sin kumi heim / skildi han åsla blot Frei. Tha foradi Druttirni hestin / aug slathit / brutiadi their Konkr / aug Hersum ; sithin beiti han ollum sinum koppum vobnast aug ka um burdi ; for tha K: a fiorden meth attiki Skip aug siui Birdinkr. Tha Ulafr thatti sa / litiadi honum margi ath halda til orosto vith han / thvi han skildi lita men sina thar / i svom anvidri aug fiol. K: akedi / verdum vith rosklika / aug lati ongvan bilbug a us sia ; sithan biugast aug reru from siri Ein meth simtan skip / aug siks fertugsessor. Vår nu ei bil mikit milli Skipin / adr en opti thegar herop ; tokst tha hardar bardagi.

Hialmar

wil förbiuda oß med alla at signa skålarne / och hålla Arföhl efter wåra föräldrar. Sade nu Konungen them wara wrak om the ey förswarade sina Gudar och skaffade af sig then mordbrännaren. Som the nu hörde thessa Kongz-ord / blefwo the så onde at the wiste näpligen hwad the skulle taga sig före; Giorde the thå Bloot åt Thor / och war thet sedwänia at Guda offrens öfwersta föreståndare the togo en häst som war gödder / och då han kom fram / lade Konungen öfwer hans hufwud händerna / och giorde löfte / om han finge igen sin dotter skulle han giöra Bloot åth Frey; Då offrade förnämsta föreståndarne hästen / och fettet satte the fram för Konungen och hans Herßar. Sedan befalte han alla sina Kämpar wäpnas och gå om bord. Foor då Konungen uth på siön med ottatio Skepp och siu andra Lastdragare. Då Oläf thetta såg / afrådde honom många at slåß / ty han skulle ther mista sina männ / besynnerligen i sådant motwäder och myckenhet. Konungen sade ther emot: Wärjom wij oß manneligen och låtom ingen räddhåga på oß skönjas. Sedan rodde the fram för Hön med fämton Skepp / och sex Farkästar med fyratio Roddarmän. War nu ey långt emellan bägges Skepp / förrn the ropte härrop; Begyntes ther thå et hårdt Slag.

omnino prohibere conatur; ne libationes nuncupemus, nec epulas ferales in memoriam defunctorum parentum instituamus. Proinde rex omnium ignaviſſimos eos habendos eſſe ait, niſi numinum ſuorum tutelam ſuſcipiant, ac latronem illum procul ſemoveant. Illi audito regis ſermone, ira ſubito excanduerunt, in diverſa ruentes præ animi impotentia. Enimvero Thoroni ferale ſacrum faciebant; quippe prout ſolennis erat moris, ſacrificuli acceptum equum ſaginatum in medium producebant, cujus capiti manus imponens rex, votum nuncupavit, ſua ſi redux advenerit filia, victimam in honorem Frejæ ſe ſacrificaturum. Mox jugulato equo, adipem coram rege atque Herſiis apponebant. His peractis, arma pugiles ſuos omnes accipere rex juſſit, inq; naves prodire. Ita cum navibus octoginta, ac ſeptem onerariis mari ſe commiſit rex. Jam in conſpectum venerant Ulafi, cum plurimi eum diſvadere conabantur, à pugna ineunda, ne forte ſuorum jacturam faceret, ingruente pariter tempeſtate hoſtiumque multitudine. Contra rex ſuos animabat, ad fortiter dimicandum hortans, ne ullis imbellis animi indiciis proderentur. Itaque ad pugnam accincti, ante inſulam provecti ſunt cum quindecim navibus, itemque ſex triremibus quadraginta omnino remigum. Jam modico exiſtente inter claſſes intervallo, ſublatus fuit clamor militaris: concurſum mox, acri ſane pugna.

Folii VIII. pag. 2.

Hialmar var badi vopnfimur aug ſtorhugver; i thvi kum Ulafr ath aug hugir til Hialmr / thath hog kum i baki / aug klöf ollan man bruniadan ; braſti tha olli flutti / en Hramr blef hertakin . Budu tha Ulafr men theirm tvo koſte / hvor their gati tâgi ſin trŏ / âda halda barati vith tha ; mâlti tha Jarmr af lidi buande / aug tiggi grid af theim . Bâldu tha Ulafr blot hofit aug tok mikit gul af Juma / flemti Godirni / thvi their hâfi giora aflraum / en their vori af litil moti ath ſtanda ; briotaſt ſvo Ulafr til rikis / flidi tha Godirni til Sigitini / aug hildi ſini blotveidlur of einr houg a Signil birg ; en their varthu their um ſithr âltadi / tha komu their til Vinland / aug voru giſtr min faudr Hrŏdr.

Hialmar war både snäll och starcker med sin wapn/ och en modig fächtare. I thet samma kom Oläf och hugger til Hialmar. Thet hugget träffade honom på ryggen och klöf hela karlen som war brynjader. Gofwo sig tå alla på flychten/ men Hramer blef tagen til fånga. Bödo då Oläf them twenne wilkor/ antingen the wille emottaga sin Troo/ eller hålla ännu en Slachtning med them. Då talte Jarmr på Allmogens wägnar / och tiggde frid af Oläf. Härjade thå Oläf Blothuset och tog mycket gull af Juma/ och körde uth Gudahofwetz Föreståndarne/ ty the begynte at giöra motwärn / men the woro alt för swaga til at göra något motstånd. Tog thå Oläf Riket in med wåld / och wed thet flydde afguda Prästerne til Sigtuna och höllo sina Blotoffer på en Hög wid Signils berg ; men the wordo omsider ock ther uthkiörde/ då komo the til Winland/ och blefwo gäster hos min fader Röder.

Hialmarus arma sua agiliter ferociusq; vibrabat, animi intrepidus. Irruens autem Ulafus ictum contra Hialmarum intentavit; ac contra dorsum adacto ferro, medium eum, quamvis loricatum, secabat. Hinc in fugam conjecti sunt omnes, captus autem Hramurus. Tunc binas conditiones ipsis proposuit Olafus, ut nimirum suæ religionis acceptarent sacra, aut novo prælio secum decernerent. Ibi totius cœtus nomine perorabat Iarmurus, vitæ veniam pacemq; popoſcens. Mox fanum exspoliatus Ulafus, plurimum auri idolo Juma detraxit, deturbatis sacrificulis, qui acceſſu eum prohibere conati sunt; sed debiliores viribus, regi diutius resistere nequibant. Ita quidem armata manu regnum illud occupavit Ulafus, Sacrificulis Sigtunium usque profligatis, ubi prope collem de Signilæ nomine nuncupatum, mactationes suas peragebant. Tandem etiam hinc expulsi, in Vinlandiam se receperunt, ubi hospitio apud patrem meum Hraudurum accepti sunt.

Pam B—
ST
2202
.H6
1883
1210q
c.1
Cornell

4102872

12083

c+p

SOCIETY OF WRITERS TO HER MAJESTY